

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr...../...../17
Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia2017 r.

**PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA MIASTA PABIANIC NA 2018 ROK**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWA PRAWNA	4
III.	ADRESACI	5
IV.	DIAGNOZA	6
V	ZASOBY MIASTA W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I NAPRAWCZYCH	9
VI.	CELE PROGRAMU	14
VII	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PABIANICACH	18
VIII.	REALIZATORZY I PARTNERZY	18
IX.	KOORDYNATOR	19
X.	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	19
XI.	MONITORING I EWALUACJA	19
XII.	SPIS TABEL	20

I. WSTĘP

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pabianic na rok 2018, zwanym dalej Programem jest elementem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020. Program stanowi realizację Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. poz. 1492) oraz zapisu art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorzady gminne oraz sposób ich realizacji. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja Programu ma na celu przede wszystkim ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację Programu.

Program przygotowano w oparciu o wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz doświadczenie zdobyte w trakcie realizacji poprzednich edycji programu.

II. PODSTAWA PRAWNA

Uchwalenie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pabianic na rok 2018 przez Radę Miejską w Pabianicach to zadanie wynikające z art. 4¹ ust. 2 ustawy, która nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Istotne znaczenie mają również inne akty prawne, należy do nich zaliczyć między innymi:

- 1) Ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916 z późn. zm.)
- 2) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.);
- 3) Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1828);
- 4) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 5) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.);
- 6) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 882)
- 7) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.).

Program skorelowany jest z następującymi dokumentami:

- 1) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014- 2020;
- 2) Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pabianic na lata 2017-2019;
- 3) Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic na lata 2017-2018;
- 4) Programem Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic na lata 2016-2018.

III. ADRESACI

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Pabianic, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką a w szczególności do:

- 1) dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,
- 2) osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym osób pijących szkodliwie lub ryzykownie),
- 3) osób uzależnionych od alkoholu,
- 4) osób współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików i ofiar przemocy,
- 5) osób zawodowo zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

IV. DIAGNOZA

Zgodnie z badaniem wykonanym na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi w 2015 r. pn. „Rozpowszechnianie picia napojów alkoholowych oraz używania narkotyków wśród mieszkańców województwa łódzkiego”, które miało na celu ustalenie ważności problemów związanych z alkoholem i narkotykami na tle pozostałych zagadnień społecznych, jednym z najważniejszych ww. problemów jest picie alkoholu przez młodzież (90% badanych) oraz alkoholizm (88% badanych). Osoby, które głównie widziały problem w alkoholizmie to w większości kobiety oraz osoby w wieku 65 lat i więcej.

W badaniu odnotowano istotne różnicowania w ocenie ważności problemów związanych z piciem alkoholu przez młodzież. Sześciu na dziesięciu badanych mieszkańców Łodzi i podobny odsetek respondentów mieszkających w małych miastach poniżej 50 tys. mieszkańców przyznało, że picie alkoholu przez młodzież jest bardzo ważnym problemem w ich miejscowości (odpowiednio: 62,3% - w Łodzi oraz 61,8% w miastach poniżej 50 tys. mieszk.). Inaczej widzą tę kwestię mieszkańcy średnich miast województwa tzn. od 50-200 tys. mieszkańców oraz respondenci zamieszkali na wsi. Jedynie co czwarty z nich stwierdził, że problem picia alkoholu przez młodzież to bardzo ważny problem w ich miejscowości (odpowiednio: 28% i 25%).

Jak wynika z Raportu z Ogólnopolskich Badań Ankietyowych Zrealizowanych w 2015 r. pn. „Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną” napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia miały za sobą 83,8% gimnazjalistów z klas trzecich i 95,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

W 2015 r. na zlecenie Urzędu Miejskiego w Pabianicach zrealizowano badanie społeczne pn. „Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych na terenie Miasta Pabianic w 2015 r.”. Jak wskazują wyniki powyższych badań ponad połowa (54,9%) dorosłych mieszkańców Pabianic spożywa alkohol, przy czym częściej są to mężczyźni (69,4%) niż kobiety (43,1%). Alkohol najczęściej spożywają osoby w wieku 25-34 lata (68,3%) oraz 18-24 lata (67,3%). Pod względem dochodów i wykształcenia, po alkohol najchętniej sięgają osoby z wysokimi zarobkami (85,7%) oraz z wyższym wykształceniem (63,5%).

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Pabianicach Nr XI/81/03 z dnia 11 czerwca 2003 r. w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych (z wyjątkiem

piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie miasta Pabianic miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 250.

W 2016 r. w Pabianicach wydano 118 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, jest to o 19% mniej niż w roku poprzednim. Równocześnie w 2016 r. spadła liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w porównaniu do 2015 r. wg zawartości alkoholu: do 4,5% oraz piwa o 2%, powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa o 3,5% natomiast powyżej 18% o 3% (tab. 1.).

Tab. 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na rodzaj zawartości alkoholu na terenie Miasta Pabianic w latach 2015-2016.

wg zawartości alkoholu	Poza miejscem sprzedaży		W miejscu sprzedaży		Razem	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
do 4,5% oraz piwa	152	142	68	73	220	215
pow. 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	137	129	34	36	171	165
pow. 18%	137	130	42	43	179	173

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WSSiG.

Tab. 2. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w 2015 i 2016 r.

Rok	Liczba mieszkańców Pabianic	Liczba punktów sprzedaży	Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży	Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży o zawartości pow. 18%
2015	66 895	223	299	374
2016	66 265	217	305	383

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i WSSiG.

W związku ze spadkiem liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych i zmniejszeniem się (0,9%) liczby mieszkańców w 2016 r. w porównaniu do 2015 r. odnotowano wzrost o 2% zarówno liczby mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży alkoholu jak i na jeden punkt sprzedaży alkoholu tylko o zawartości powyżej 18% (tab. 2.).

Osoby uzależnione od alkoholu mogą uzyskać pomoc w Pabianickim Centrum Psychiatrycznym, działającym w strukturach Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o.

Poradnia Leczenia Uzależnień PCP przyjmuje wszystkie osoby zamieszkałe również poza terenem Pabianic. Od maja do grudnia 2016 roku z powodu uzależnień na tle alkoholowym w ww. Poradni z sesji psychoterapii indywidualnej skorzystało łącznie 127 osób a z sesji psychoterapii grupowej 154 osoby. W przeważającej części (86%) to mężczyźni biorą udział w ww. sesjach a najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby w wieku 40-59 lat tj. 57% wszystkich osób. W pierwszym półroczu 2017 roku z ww. porad indywidualnych skorzystało łącznie 49 osób zaś w sesji grupowej uczestniczyło 50 osób. Identycznie jak w 2016 r. najczęściej byli to mężczyźni w wieku 40-59 lat.

Punkt Konsultacyjny ds. Problemów Alkoholowych w 2016 r. przeprowadził 396 konsultacji indywidualnych dla osób pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy. W ramach grupowego programu edukacyjnego dla osób pijących w sposób problemowy odbyło się łącznie 55 spotkań, średnio w każdym spotkaniu wzięło udział 7 osób.

W programie „Pomarańczowa Linia” udzielono w 2016 r. 220 konsultacji dla rodziców, których dzieci piją alkohol, jak również dzieci eksperymentujących z alkoholem.

Oszacowaniu zjawiska przemocy w rodzinie służą dane dotyczące realizacji procedury „Niebieska Karta”. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2016 r. i w I półroczu 2017 r., prowadził łącznie 144 procedury „Niebieska Karta”, w których współwystępował problem przemocy na tle nadużywania alkoholu.

Doświadczenie przemocy domowej gdzie współwystępuje problem nadużywania alkoholu jest złożonym problemem i często do wyjścia z ww. problemu jest potrzebna pomoc innych osób. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadza konsultacje dla członków rodzin, w których występuje przemoc na tle problemu alkoholowego. W ww. okresie przeprowadzono 690 spotkań. Trudnością z jaką spotyka się Zespół jest znaczne zmniejszenie dostępności psychoedukacji dla osób uzależnionych i ich rodzin. Ponadto osoby stosujące przemoc nie stawiają się na wezwanie na posiedzenia grup roboczych lub spotkania mające na celu założenie „Karty D”. Problemem jest także egzekwowanie zobowiązań, których podjęły się osoby stosujące przemoc na spotkaniach grup roboczych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje zadania zawarte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. W 2016 r. i w I półroczu 2017 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła łącznie 515 konsultacji z osobami nadużywającymi alkoholu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 r. skierowała 79 wniosków do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Pabianicach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób, które nie wyrażają zgody na podjęcie dobrowolnego leczenia lub nie zgłaszają się na wezwania Komisji natomiast ich zachowanie i funkcjonowanie powoduje negatywne skutki społeczne. Ponadto w tym czasie Komisja przeprowadziła 119 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Straż Miejska w Pabianicach w 2016 r. oraz w I półroczu 2017 r. podjęła 902 interwencje z udziałem osób pod wpływem alkoholu, wszystkie te interwencje były podejmowane w miejscach publicznych.

V. ZASOBY MIASTA W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I NAPRAWCZYCH

Jako zasoby umożliwiające profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w mieście należy rozumieć instytucje i organizacje działające na jego terenie lub obejmujące swoim zasięgiem mieszkańców Pabianic, które prowadzą działalność na rzecz osób dotkniętych tym problemem. W poniższej tabeli umieszczono dane adresowe podmiotów świadczących wsparcie osobom dotkniętym problemem alkoholowym na terenie Pabianic.

Tab. 3. Podmioty świadczące wsparcie osobom uzależnionym i współuzależnionym.

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres
1	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach	ul. Gdańska 7
2	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach	ul. Partyzancka 31
3	Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	ul. Jana Pawła II 68

Źródło: Opracowanie własne.

1. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach posiada zasoby umożliwiające organizację działań w zakresie ograniczania zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne. Pozwalają one dotrzeć do wszystkich członków rodziny i wesprzeć ich w różnych aspektach funkcjonowania, poprzez m.in. zajęcia dla dzieci w Placówce Wsparcia Dziennego „Junior”, dożywianie, pomoc asystentów rodziny oraz programy reintegracji społecznej i zawodowej.

W ramach MCPS działa **Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej**, który prowadzi w swoich strukturach:

1) Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – oferta punktu skierowana jest do osób pijących szkodliwie i nadużywających alkoholu oraz ich bliskich jak również do osób, które potrzebują porady w utrzymaniu abstynencji. W Punkcie Konsultacyjnym można uzyskać wsparcie w zakresie:

- motywowania osób pijących w sposób szkodliwy lub problemowy do leczenia,
- informacji o miejscach leczenia uzależnień,
- motywowania do utrzymania abstynencji,
- pomocy osobom uzależnionym od alkoholu w podejmowaniu kolejnych kroków w trzeźwieniu (oferta skierowana do osób, które ukończyły programy terapeutyczne w placówkach leczenia uzależnień),
- pomocy osobom pijącym w sposób ryzykowny i szkodliwy,
- konsultacji z terapeutą uzależnień.

Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi również spotkania edukacyjne i psychoedukacyjne w kontakcie grupowym i indywidualnym oraz konsultacje telefoniczne. Stale współpracuje z Wydziałem Pomocy Środowiskowej Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

2) Klub Integracji Społecznej.

Celem głównym Klubu Integracji Społecznej jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, których szanse na otwartym rynku pracy są najmniejsze ze względu na niskie kwalifikacje oraz problemy z pełnoprawnym uczestnictwem w życiu społecznym i zawodowym. Klub Integracji Społecznej wspiera działania integracyjne dla grup osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Ponadto KIS prowadzi działania mające na celu m.in. minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia, kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości, kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych, kształtowanie postawy samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia oraz poruszania się po rynku pracy. Osoby z problemem alkoholowym mogą tu uzyskać pomoc przy ubieganiu się o podjęcie pracy np. pomoc przy tworzeniu dokumentów aplikacyjnych jak i w przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej jak również skierowanie do Prac Społecznie Użytecznych.

W 2018 r. dodatkowo realizowany będzie projekt „Kierunek Przemiana - aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa”. Projekt skierowany jest do 60 mieszkańców Miasta Pabianic - 34 kobiet i 26 mężczyzn.

3) Placówka Wsparcia Dziennego „Junior” pracuje z dziećmi i dla dzieci w wieku 7 – 18 lat. Podopiecznymi ww. placówki są młodzi ludzie, których dotyczą różnorakie problemy rodzinne, społeczne oraz szkolne. Działa na wielu płaszczyznach, aby pomóc podopiecznym we wszechstronnym rozwoju. Prowadzi zajęcia edukacyjne, kompensacyjno-wyrównawcze, pomaga w nauce i nadrabianiu zaległości szkolnych. Organizuje akcje profilaktyczne, warsztaty ze specjalistami, rozwija zainteresowania i uzdolnienia dzieci poprzez organizację m.in. zajęć plastycznych, teatralnych, komputerowych, sportowych. Organizuje im czas wolny od zajęć szkolnych i promuje zdrowy tryb życia, kładzie nacisk na prawidłowy rozwój społeczny dzieci, aby potrafiły rozróżnić zachowania dobre od tych społecznie nieakceptowanych. Ponadto w placówce realizowany jest program socjoterapeutyczny „Tratwa”, którego celem jest korygowanie funkcjonowania dzieci i eliminowanie zaburzeń zachowania oraz wspieranie dzieci w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, a także pomoc w przywracaniu prawidłowej funkcji rodziny poprzez wspomaganie rodziców w rozwiązywaniu ich problemów osobistych oraz wychowawczych z dziećmi.

2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach została powołana w celu inicjowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Do zadań Komisji należy w szczególności:

- 1) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu, w tym:
 - a) inicjowanie i prowadzenie spotkań motywujących osoby uzależnione, kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - b) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym w przedmiocie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu

w zakładzie leczenia odwykowego i złożenie wniosku do sądu o wszczęcie postępowania,

- c) kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przedmiocie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie Miasta Pabianic miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków sprzedaży tych napojów,
- 3) inicjowanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, wobec rodzin, w których występują problemy alkoholowe,
- 4) współdziałanie z władzami publicznymi, instytucjami oraz organizacjami społecznymi w zakresie promocji trzeźwego stylu życia i wartości abstynencji oraz rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 5) kontrolowanie sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania Ustawy;
- 6) inicjowanie innych przedsięwzięć z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wykonywanie innych czynności określonych przepisami prawa.

3. Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

W strukturach Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. funkcjonuje **Pabianickie Centrum Psychiatryczne**, które prowadzi:

- 1) Poradnię Leczenia Uzależnień,
- 2) Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych.

Podstawowym celem Poradni Leczenia Uzależnień jest prowadzenie programu terapeutycznego, mającego na celu zmiany w funkcjonowaniu pacjentów. W Poradni prowadzone są zajęcia grupowe oraz indywidualne konsultacje z wykwalifikowanym personelem terapeutycznym i lekarskim. Program zajęć konstruowany jest w oparciu o obowiązujące w leczeniu odwykowym standardy. Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych zapewnia leczenie ostrych stanów zatrucia alkoholem, niewymagających specjalistycznego leczenia toksykologicznego oraz niepowikłanych

zespołów abstynencyjnych po alkoholu. Oddział prowadzi również działania motywujące do zmiany postaw i podjęcia leczenia odwykowego.

4. Organizacje pozarządowe

Ponadto w Pabianicach działają organizacje pozarządowe i grupy abstynenckie, które są cennym zasobem przy realizacji działań w zakresie profilaktyki uzależnień, jak również niwelowania negatywnych skutków tych zjawisk, zwłaszcza skutków społecznych. Organizacje prowadzą np. działania w zakresie interwencji kryzysowej, poradnictwa i konsultacji specjalistycznych.

W Pabianicach w obszarze przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu działają m.in.:

- Pabianickie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich "DOM", ul. Garncarska 7, 95-200 Pabianice,
- Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Pabianickie, ul. Moniuszki 10, 95-200 Pabianice,
- Chrześcijańska Misja Pomocy Ludziom Uzależnionym "Nowa Nadzieja" Oddział w Pabianicach, ul. Konopna 26, 95-200 Pabianice,
- Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy "SZANSA", ul. Gdańska 7, 95-200 Pabianice,
- Stowarzyszenie "ORATORIUM – Przygoda życia", ul. Łaska 40 lok. 73, 95-200 Pabianice,
- Stowarzyszenie Abstynentów "GRANICA", ul. Graniczna 2/4, 95-200 Pabianice,
- Fundacja "Młodzi dla Młodych", ul. Warszawska 6/9, 95-200 Pabianice.

Ponadto w działania z zakresu profilaktyki uzależnień angażują się również parafie, przy których działają grupy AA.

Ważną rolę we wspieraniu osób uzależnionych i ich rodzin odgrywa również Fundacja Subvenio, która w Pabianicach przy ul. Konopnickiej 39 prowadzi Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przemocą. W Ośrodku można uzyskać pomoc psychologa, mediatora oraz prawnika. Fundacja współpracuje z Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

VI. CELE PROGRAMU

CEL PROGRAMU: Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz wspieranie osób uzależnionych i współuzależnionych.			
ZADANIA		ADRESACI	WSKAŹNIKI
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.			
1.1.	Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu.	osoby z problemem alkoholowym	liczba osób; liczba udzielonych świadczeń
1.2.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność.	osoby z problemem alkoholowym	liczba osób; liczba udzielonych świadczeń
1.3.	Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym.	osoby z problemem alkoholowym i ich rodziny	liczba osób
1.4.	Prowadzenie oferty działań zmierzających do aktywizacji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu.	osoby uzależnione od alkoholu	liczba osób; liczba i rodzaj podjętych działań
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie			
2.1.	Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.	rodziny z problemem alkoholowym	liczba osób; liczba i rodzaj podjętych działań liczba rodzin
2.2.	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	liczba i rodzaj podjętych działań; liczba dzieci
2.3.	Udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom/opiekunom z rodzin, w których występuje problem alkoholowy.	rodzice/opiekunowie	liczba i rodzaj podjętych działań; liczba osób
2.4.	Podjęcie działań przez MKRPA w celu objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	osoby uzależnione i ich rodziny	liczba i rodzaj podjętych działań;

			liczba osób
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;			
3.1.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia	Mieszkańcy Pabianic	liczba i rodzaj podjętych działań
3.2.	Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież	Mieszkańcy Pabianic	liczba i rodzaj podjętych działań
3.3.	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.	Mieszkańcy Pabianic	liczba podjętych działań
3.4.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój.	Mieszkańcy Pabianic	liczba i rodzaj podjętych działań
3.5.	Prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki i pracy.	Mieszkańcy Pabianic	liczba podjętych działań
3.6.	Poszerzenie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.	rodzice/opiekunowie; wychowawcy; pedagodzy	liczba podjętych działań
3.7.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców.	Mieszkańcy Pabianic; wychowawcy	liczba podjętych działań

3.8.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej.	rodziny dysfunkcyjne; wychowawcy	liczba podjętych działań
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.			
4.1.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych i innych podmiotów realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na rzecz mieszkańców Pabianic.	instytucje, stowarzyszenia, osoby fizyczne i inne podmioty z terenu Miasta Pabianic	liczba jednostek otrzymujących wsparcie
4.2.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	przedstawiciele realizatorów i partnerów programów	liczba podjętych działań, liczba osób
4.3.	Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	przedstawiciele placówek oświatowych, pracownicy MCPS, kuratorzy sądowi, SM	liczba podjętych działań; liczba osób
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego			
5.1.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży.	przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	liczba kontroli
5.2.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie naruszania art. 13 ¹ i 15 Ustawy oraz wypełniania innych obowiązków związanych z posiadaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	liczba podjętych działań
5.3.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13 ¹ i 15 Ustawy.	przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	liczba interwencji
5.4.	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.		liczba spraw
5.5.	Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu		liczba działań

	w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.		
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej			
6.1.	Prowadzenie działalności Klubu Integracji Społecznej, organizującego działania o charakterze społecznym, terapeutycznym i zatrudnieniowym m.in. dla osób uzależnionych od alkoholu i/lub innych środków odurzających.	osoby uzależnione	liczba podjętych działań; liczba osób

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PABIANICACH

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach i pracach Komisji: – członek MKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w roku 2018, ustalonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wynagrodzenie to członkowi Komisji przysługuje każdorazowo za czynności wykonywane poza godzinami pracy: posiedzenia plenarne, zespoły motywujące, kontrole punktów sprzedaży alkoholu i oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów alkoholu w punkcie sprzedaży w roku poprzednim, pomiary odległości i sprawdzanie usytuowania punktów oraz inne czynności związane z realizacją zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 Ustawy.

Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie imiennej listy wynagrodzeń sporządzonej z uwzględnieniem listy obecności oraz załączonej dokumentacji potwierdzającej wykonaną pracę (protokół z realizacji zadań). Listę wynagrodzeń sporządza Sekretarz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach, akceptuje swoim podpisem Przewodniczący Komisji, a zatwierdza Skarbnik i Prezydent Miasta. Wypłata wynagrodzenia będzie następować do 5 dnia każdego miesiąca po wykonaniu ww. czynności przez członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. REALIZATORZY I PARTNERZY

1. Realizatorami Programu są:

- 1) Miejskie Centrum Pomocy Społecznej;
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.;
- 4) Urząd Miejski w Pabianicach;
- 5) Straż Miejska w Pabianicach;
- 6) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 7) placówki oświatowe.

2. Partnerami Programu są:

- 1) Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach;
- 2) Sąd Rejonowy w Pabianicach;
- 3) Prokuratura Rejonowa w Pabianicach;
- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach;
- 5) organizacje pozarządowe.

IX. KOORDYNATOR

Koordinatorem Programu jest Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

X. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z budżetu Miasta.

Wydatki w kwocie 1.400.000,00 zł zostały zabezpieczone w budżecie Wydziału Spraw Społecznych i Gospodarczych Urzędu Miejskiego w Pabianicach oraz Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej. Kwota ta obejmuje realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ich skuteczność oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Zebrane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu w przyszłości.

XII. SPIS TABEL

Tabele:

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na rodzaj zawartości alkoholu na terenie Miasta Pabianic w 2016 r. i 2017 r. 7
2. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w 2016 i 2017 r. 7
3. Podmioty świadczące wsparcie osobom uzależnionym i współuzależnionym. 9